

11.5.2026

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Απέναντι στην ενεργειακή κρίση, η ΕΕ ενισχύει τις ενεργειακές κοινότητες, ενώ η κυβέρνηση της ΝΔ εξακολουθεί να τις αποκλείει».

Η νέα αναζωπύρωση της ενεργειακής κρίσης επιβεβαιώνει ότι η Ελλάδα παραμένει εγκλωβισμένη σε ένα ενεργειακό μοντέλο υψηλής εξάρτησης από φυσικό αέριο, ευάλωτο στις γεωπολιτικές αναταράξεις και βαθιά άνισο ως προς την κατανομή του κόστους της μετάβασης. Χιλιάδες νοικοκυριά συνεχίζουν να βιώνουν υψηλό ενεργειακό κόστος, ενώ μικρές επιχειρήσεις, αγρότες και τοπικές κοινωνίες παραμένουν εκτεθειμένες στις διακυμάνσεις των διεθνών αγορών ενέργειας. Την ίδια στιγμή, η δυνατότητα ανάπτυξης αποκεντρωμένων και συλλογικών μορφών παραγωγής ενέργειας --που θα μπορούσαν να μειώσουν το ενεργειακό κόστος για νοικοκυριά, ΟΤΑ και μικρές επιχειρήσεις-- παραμένει στην πράξη περιορισμένη, καθώς η πρόσβαση στον ηλεκτρικό χώρο, στα χρηματοδοτικά εργαλεία και στις διαδικασίες αδειοδότησης εξακολουθεί να ευνοεί δυσανάλογα τους μεγάλους ενεργειακούς παίκτες.

Η πρόσφατη νέα δέσμη μέτρων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «AccelerateEU» για την επιτάχυνση της απεξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα μετά τη νέα ενεργειακή κρίση-- και του Citizens Energy Package, που προωθεί την ενεργότερη συμμετοχή πολιτών και τοπικών κοινοτήτων στην παραγωγή και διαχείριση ενέργειας, αντιμετωπίζει πλέον τις ενεργειακές κοινότητες όχι ως περιφερειακή ή συμπληρωματική πολιτική, αλλά ως κρίσιμο εργαλείο ενεργειακής ασφάλειας, κοινωνικής συνοχής και καταπολέμησης της ενεργειακής φτώχειας. Στην Ελλάδα, ωστόσο, μολονότι αυξάνεται το ενδιαφέρον για έργα κοινοτικής ενέργειας και συλλογικής αυτοπαραγωγής, η πραγματική δυνατότητα ανάπτυξής τους περιορίζεται από την έλλειψη διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου, τις δυσλειτουργίες του νέου πλαισίου virtual net billing, τις καθυστερήσεις αδειοδότησης και την απουσία σταθερών χρηματοδοτικών εργαλείων. Το αποτέλεσμα είναι ότι εγχειρήματα με κοινωνικό και συνεταιριστικό χαρακτήρα αδυνατούν να προχωρήσουν, την ώρα που η ενεργειακή μετάβαση συγκεντρώνεται όλο και περισσότερο σε λίγους μεγάλους παίκτες της αγοράς.

Πρόσφατα, 21 οργανώσεις, ενεργειακές κοινότητες, ερευνητικοί και κοινωνικοί φορείς προχώρησαν σε κοινή δημόσια παρέμβαση, ζητώντας ειδικό πλαίσιο στήριξης των ενεργειακών κοινοτήτων, διασφάλιση πρόσβασης στο δίκτυο και εθνική στρατηγική για την κοινοτική ενέργεια.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Προτίθεται να προχωρήσει άμεσα στη χρηματοδότηση έργων ενεργειακών κοινοτήτων για συλλογική αυτοπαραγωγή για νοικοκυριά, μικρές επιχειρήσεις και ΟΤΑ, με ειδική πρόβλεψη για περιοχές δίκαιης μετάβασης, νησιωτικές και ορεινές περιοχές και συμμετοχή ευάλωτων νοικοκυριών;

2. Προτίθεται να προωθήσει πραγματικά μέτρα επιτάχυνσης και συγκεκριμένα: α) να μεταφέρει τα έργα ενεργειακών κοινοτήτων συλλογικής ιδιοκατανάλωσης στη χαμηλή και μέση τάση --ιδίως όσα περιλαμβάνουν συμμετοχή ευάλωτων νοικοκυριών-- στην Κατηγορία Α των αδειοδοτήσεων, β) να προβλέψει ειδική συμμετοχή ενεργειακών κοινοτήτων στις Περιοχές Επιτάχυνσης μέσω δέσμευσης ποσοστού 10% του κατανεμόμενου ηλεκτρικού χώρου και γ) να δεσμεύσει επιπλέον 2 GW αποκλειστικά για έργα συλλογικής ιδιοκατανάλωσης, ώστε να αντιμετωπιστεί ο σημερινός αποκλεισμός κοινοτικών έργων από την πρόσβαση στο δίκτυο;

Ο ερωτών βουλευτής

Χαρίτσης Αλέξανδρος (Αλέξης)